

SỐ 414

KINH BỒ-TÁT TAM-MUỘI NIỆM PHẬT

Hán dịch: Đời Lưu Tống, Sa-môn Công Đức Trục, người Thiên Trúc.

QUYỂN 1

Phẩm 1: MỞ ĐẦU

Tôi nghe như vậy:

Một thời, Đức Phật ở tại núi Kỳ-xà-quật, thuộc thành Vương xá, cùng đông đủ một ngàn hai trăm vị chúng đại Tỳ-kheo đều là bậc A-la-hán; đã dứt hết các lậu, không còn phiền não, điều phục, tâm cảnh, khéo giải thoát mọi nẻo, biết sâu xa mọi thứ, việc làm đã xong, đạt được vô ngã, trút bỏ gánh nặng, trừ diệt chín kết, nhất định giải thoát, tâm được tự tại, giống như rồng lớn; chỉ trừ Tôn giả A-nan.

Bấy giờ, các Thiên tử Nan-đà, Thiên tử Tu-nan-đà, Thiên tử Chiên-đàn, Thiên tử Tu-ma-na, Thiên tử Tự Tại, Thiên tử Đại Tự Tại, Thiên tử A-dật-đa, Thiên tử Tu Hạnh, vô số Thiên tử ở cõi trời Tịnh cư như thế vào quá nửa đêm, hiện bày ánh sáng ở núi Kỳ-xà-quật khiến ở đấy bỗng nhiên rực rỡ gấp bội. Khi ấy, các Thiên tử đi đến chỗ Đức Thế Tôn, nhất tâm cung kính, đánh lễ sát chân, rồi dùng hương bột Chiên-đàn, hương Đa-ma-la-bạt trầm thủy, vòng hoa thơm, hương Câu-tu-ma của chư Thiên, đủ các loại hương hoa như vậy, được tung rải để cúng dường Phật, lại đánh lễ sát chân, nhiễu bên phải ba vòng, lui đứng qua một bên, chấp tay hướng về Đức Phật.

Lúc đó, Thiên tử Chiên-đàn lặng yên rồi suy nghĩ: “Chư Phật trong quá khứ, đều vì chư Thiên, người thế gian, Sa-môn, Bà-la-môn mà diễn nói Tam-muội Bồ-tát niệm Phật mà chư Phật đã giảng nói.” Rồi lại nghĩ: “Nay Đức Thế Tôn của chúng ta, cũng giống như chư Phật

thuở quá khứ vì làm lợi lạc cho hàng trời, người nơi thế gian, nên tuyên nói Bồ-tát Tam-muội Niệm Phật.”

Khi ấy, các Thiên tử đều bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Chư Phật trong quá khứ đều nói Tam-muội Bồ-tát niệm Phật là để làm lợi lạc cho hàng trời, người, tám bộ chúng nơi thế gian. Cúi xin Thế Tôn rộng vì chúng sinh giảng nói Tam-muội này như chư Phật thuở xưa.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn yên lặng chấp thuận, các Thiên tử nhiễu quanh Phật ba vòng, đảnh lễ sát chân Phật, rồi bỗng nhiên không hiện nữa.

Lúc này về phần cuối đêm, khi tướng ánh sáng xuất hiện, Đức Thế Tôn vui vẻ mỉm cười, phát ra tiếng gầm của đại sư tử. Chư Tăng ở riêng nơi núi Kỳ-xà-quật, thừa thần lực của Phật cũng đều đến nơi. Các Tỳ-kheo-ni ở đại thành Vương xá, nương vào oai lực âm thanh của Phật cũng cùng nhau tụ hội. Vua A-xà-thế, Tiên ni Phạm Tử, cùng vô lượng ức quyến thuộc ở nước Ma-kiệt-đề vây quanh, thừa thần lực của Phật (trong khoảng một niệm) họ đều đến chỗ Thế Tôn. Lại có Dạ-xoa A-la-bà-ca, Dạ-xoa Già-đà-bà, Dạ-xoa Kim-tỳ-la, Dạ-xoa Tu-chỉ-lộ-ma, Dạ-xoa Ma-la-đà-lợi tất cả Dạ-xoa thần vương có đại oai lực như vậy, mỗi mỗi đều có trăm ngàn quyến thuộc, thừa thần lực của Phật (trong khoảng một niệm) đều đến núi Kỳ-xà-quật. Lại có A-tu-la vương La-hầu-la, A-tu-la vương Tỳ-ma-chất-đa-la, A-tu-la vương Tu-bà-hầu, A-tu-la vương Ba-ha-la-đầu và quyến thuộc của họ, cho đến tam thiên thế giới, vô lượng, vô biên trời, rồng, Long vương như thế, sinh tâm hy hữu, bỗng nhiên dựng chân lông, thừa thần lực của Phật (trong khoảng một niệm) cùng đi đến chỗ Phật.

Thế giới ở phương Đông, các Phạm thiên, Thiên vương nhiều như cát sông Hằng, nghe tiếng nói khổ của Phật, bỗng nhiên dựng chân lông, đều đi đến chỗ Thế Tôn. Ba phương khác và phương trên, dưới cũng lại như vậy.

Khi ấy, Trưởng giả Tu-đạt Cấp Cô Độc, cùng vô số trăm ngàn quyến thuộc từ thành Xá-vệ đi đến chỗ Phật. Cũng lúc, ở thành Tỳ-gialy có các đại Trưởng giả là Thiện Tư, Hàng Oán, Cát Tường; lại có chư vương tử Ly-xa là Hoan Hỷ Tượng, Cử Tượng; lại có Đoàn sự Thứ Sĩ Thủ-đà, tên Quang Tượng tất cả những người này đều học Đại thừa, cùng vô lượng chúng, thừa thần lực của Phật đều đi đến chỗ Phật. Ở

thành Chiêm-bà, có Thứ sĩ tử tên Tường Tự, kế nữa là Nhiêu Ích; lại có con của đại Trưởng giả tên là Vô Lượng Lực, tất cả chúng này ở đời quá khứ đã trồng các căn lành, có oai đức lớn, thừa thần lực của Phật, cùng đi đến chỗ Phật.

Lúc đó, vô lượng chúng sinh ở Ba-la-nại, xưa trồng cội đức, nay đã thành thực, từ Ba-la-nại theo thứ lớp, nối nhau đi đến chỗ Phật, cúi đầu đánh lễ, đứng hầu hai bên.

Cùng lúc, ở đại thành Câu-thi-na-kiệt, có vô lượng lực sĩ và con của lực sĩ, ở đời quá khứ đã cúng dường chư Phật, trồng các nghiệp lành, đủ đầy oai đức, từ Ca-thi-na cùng nhau hòa thuận, theo đường lần lượt đi đến chỗ Phật, chí tâm cung kính, đánh lễ sát chân. Khi ấy, tam thiên đại thiên thế giới dài rộng bằng nhau, do thần lực của Phật, tám bộ chúng: Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà vương, A-tu-la vương, Ca-lâu-la vương, Khẩn-na-la vương, Ma-hầu-la-già tất cả đều đến tụ hội đông không kể xiết.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn thấy chúng đã tụ tập rồi, liền phát tiếng đại sư tử, từ Tăng phướng vang ra gần đến chỗ khác, từ xa thấy ở phương kia, đất nơi ấy có các thứ báu, Đức Thế Tôn thấy rồi lại mỉm cười. Ngay lúc ấy, Trời, Người, A-tu-la nơi thế gian đều dùng vô lượng hương bột và đủ loại hoa tung lên cúng dường Đức Phật, chí tâm cung kính, tôn trọng khen ngợi.

Khi đó, trong chúng có Trưởng lão Xá-lợi-phất, Trưởng lão Đại Mục-kiền-liên, Trưởng lão Ma-ha Ca-diếp, Trưởng lão Tu-bồ-đề, Trưởng lão Phú-lâu-na Di-đa-la-ni Tử, Trưởng lão La-hầu-la, Trưởng lão Ma-ha Kim-tỳ-la, Trưởng lão Ma-ha Ca-chiên-diên, Trưởng lão A-nậu-lâu-đà, Trưởng lão Kiếp-tân-na, Trưởng lão Luân-lô-na Nhị Thập Úc Tử, Trưởng lão Nan-đà, Trưởng lão A-nan-đà, đó là Thánh chúng đều có oai đức, đầy đủ thần thông cũng đã tụ tập đông đủ.

Trong chúng lại có Trưởng lão Bồ-tát Di-lặc, Bồ-tát Tam Giới, Bồ-tát Việt Tam Giới, Bồ-tát Sơ Phát Tâm Tức Chuyển Pháp Luân, Bồ-tát Thiện Tư, Bồ-tát Đại Âm Thanh, Bồ-tát Trì Địa, Bồ-tát Văn-thù-sư-lợi Đồng tử, Bồ-tát Bất Không Kiến, tất cả vô lượng, vô biên chúng này đều đã từng cúng dường chư Phật ở quá khứ, trồng sâu vô số hạnh nguyện của Bồ-tát, từ lâu đã phát tâm Bồ-đề vô thượng.

Khi ấy, Trưởng lão Bồ-tát Bất Không Kiến, muốn biết tướng thần thông và ý mỉm cười của Như Lai, liền sửa lại y phục, đi quanh Phật ba vòng, lui ra đứng qua một bên, chắp tay hướng về Đức Phật nói kệ:

Vô vi tối thắng

*Lưỡng Túc Thế Tôn
Là Đấng Điều Ngự
Hiện niềm vui ấy.
Giàu nên khai tuệ
Khiến nghèo đầy đủ
Phật diễn pháp thí
Ánh sáng cũng vậy.
Hết thủy thế gian
Quy về nẻo đó
Vì nhân duyên gì
Hiện mỉm cười này?
Đấng Vô Thượng Giác
Xin vì con nói.*

Đức Thế Tôn bảo Bồ-tát Bất Không Kiến:

–Ông có thấy các thứ báu ở vùng đất kia không?

Bồ-tát Bất Không Kiến thưa:

–Dạ vâng, con đã thấy.

–Như vậy, này Bất Không Kiến! Đất kia chính là chỗ giáo hóa của chư Phật thuở xưa.

Lúc này, Bồ-tát Bất Không Kiến tự nghĩ: “Ta nên cấp tốc đi đến chỗ ấy, liền nhập vào Tam-muội như kỳ tướng mạo.” Nhập vào Tam-muội rồi, vì Đức Thế Tôn hóa hiện nhiều pháp tòa báu, tức như niệm kia, đặt để tòa xong rồi, đi đến chỗ Phật, kính thỉnh Như Lai lên tòa báu và bạch:

–Bạch Thế Tôn! Chỗ này là nơi du hóa của chư Phật Như Lai từ xưa đến nay.

Lúc ấy, Thế Tôn đi đến chỗ đất kia, tới tại pháp tòa, trong khoảng một niệm, do thần lực của Đức Như Lai Ứng Cúng Chánh Biến Tri khiến cho tam thiên đại thiên thế giới cõi này, chấn động sáu cách: Vọt lên, vọt lên khắp, cùng vọt lên khắp. Rung, rung khắp, cùng rung khắp. Gầm, gầm khắp, cùng gầm khóc. Động, động khắp, cùng động khắp. Lay, lay khắp, cùng lay khắp. Nổi, nổi khắp, cùng nổi khắp. Đông hiện Tây ẩn, Tây hiện Đông ẩn, Nam hiện Bắc ẩn, Bắc hiện Nam ẩn, Tây hiện Đông ẩn, Đông hiện Tây ẩn, Bắc hiện Nam ẩn, Nam hiện Bắc ẩn, ánh sáng chiếu khắp vô lượng thế giới, tất cả chúng sinh trong khoảng một niệm cho đến địa ngục A-tỳ, đều được an vui vô cùng.

Phật lên pháp tòa
 Như mặt trời sáng
 Tất cả thế gian
 Quy ngưỡng về đó.
 Chấn động đại thiên
 Đều sinh vui thích
 Phật lên bảo tòa
 Như mặt trời chiếu.
 Hết thấy thế gian
 Tôn kính Pháp Vương
 Muốn cho chúng sinh
 Được nhiều an lạc.
 Phật tới tòa rồi
 Như mặt trời sáng
 Tất cả thế gian
 Vâng theo Pháp Vương.
 Phóng ánh sáng tịnh
 Chiếu các cõi nước
 Lạ thay thừa này
 Thừa đó tối thắng.
 Lạ thay thừa này
 Người không lỗi lầm
 Tạm hiện ở đó
 Đã không thể lường.
 Lành thay thừa này
 Thừa đó rộng lớn
 Thừa ấy là thừa
 Không thể nghĩ bàn
 Chư Thiên, Ma, Phạm
 Không thể lường tính.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn hiện bày tướng lưỡi rộng dài, che phủ cả tam thiên đại thiên thế giới, bảo khắp chúng Thanh văn và Bồ-tát:

–Này các thiện nam, hãy nhất tâm lắng nghe! Các Thiên tử Nan-đà, Thiên tử Tu-nan-đà, Thiên tử Chiên-đàn, Thiên tử Tu-ma-na, Thiên tử Tự Tại, Thiên tử Đại Tự Tại, Thiên tử A-dật-đa, Thiên tử Tu Hạnh, vô số Thiên tử ở cõi trời Tịnh cư như thế, vào khoảng cuối đêm qua,

vùng ánh sáng rực rỡ ở núi Kỳ-xà-quật bỗng nhiên sáng chói gấp bội.

Khi ấy, chư Thiên đi đến chỗ Phật, nhất tâm cung kính, đánh lễ sát chân Phật, dùng hương bột Chiên-đàn, hương Đa-ma-la-bạt trầm thủy, vòng hoa thơm, hương Câu-tu-ma của chư Thiên tất cả các loại hương hoa đều được tung lên để cúng dường đức Thế Tôn. Lại đánh lễ sát chân Phật, nhiễu quanh bên phải ba vòng, lui đứng qua một bên, chấp tay hướng về Phật, cung kính tôn trọng, ca ngợi cúng dường.

Lúc đó, Thiên tử Chiên-đàn lặng yên rồi chợt nghĩ: “Chư Phật Ứng Chánh Biến Tri ở quá khứ đều vì các hàng trời, người, Sa-môn, Bà-la-môn diễn nói Tam-muội Bồ-tát niệm Phật mà chư Phật đã giảng nói.” Nay Đức Thế Tôn của chúng ta, cũng giống như chư Phật thuở quá khứ muốn đem lại an lạc cho chúng sinh, nên tuyên nói Tam-muội Bồ-tát niệm Phật.

Khi ấy, các Thiên tử cùng khuyến thỉnh như vậy và Như Lai đã mặc nhiên chấp thuận. Nay các Tỳ-kheo! Thiên tử Chiên-đàn, Thiên tử Nan-đà và vô lượng các Thiên tử ở cõi trời Tịnh cư như thế, biết ta đã chấp thuận rồi nên bỗng nhiên biến mất.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn nói kệ:

*Bảo các Tỳ-kheo
Khi gần hết đêm
Sắc thân chư Thiên
Tỏa sáng gấp bội.
Núi Kỳ-xà-quật
Bỗng nhiên rực rỡ
Tôn trọng cúng dường
Vây quanh Thế chủ.
Thiên tử Nan-đà
Thiên tử Thiện Hy
Thiên tử Thiện Ý
Thiên tử Chiên-đàn.
Thiên tử Tự Tại
Và Đại Tự Tại
Thiên tử A-dật
Thiên tử Thiện Hạnh.
Vô lượng Thiên tử
Ở trời Tịnh cư*

Có đại thân lực
Đi đến chỗ ta.
Rộng bày các thứ
Báu diệu cúng dường
Cùng nhau cung kính
Nhiều quanh ba vòng.
Cúi đầu đánh lễ
Lui đứng một bên
Thiên tử Chiên-đàn
Mặc nhiên an trụ.
Phát tâm mong muốn
Giáo hóa chúng sinh
Thỉnh nói Bồ-tát
Tam-muội Niệm Phật.
Chư Phật thuở xưa
Đã từng diễn thuyết
Lành thay, Thích-ca
Như Lai Mời Lực.
Nói Tam-ma-đề
Muốn khiến tất cả
Đều được an vui
Phật mặc nhiên nhận.
Khi các Thiên tử
Biết Phật hứa rồi
Ta cũng ở đây
Núi Kỳ-xà-quật.
Như Phật quá khứ
Đã nói Tam-muội
Lúc các Thiên tử
Đã biết Như Lai.
Mặc nhiên chấp thuận
Vui mừng phấn khởi
Nhiều quanh ba vòng
Đánh lễ lui ra.
Tỳ-kheo nghe ta
Diễn nói Tam-muội

*Như Phật thuở xưa
Chớ sinh nghi hoặc.
Trí tuệ Như Lai
Không thể nghĩ bàn
Chư Phật quá khứ
Bồ-đề tối thượng.
Với các tri kiến
Tâm không nghi ngờ
Như ngay hiện tại
Bồ-đề đệ nhất.
Ta đều biết rõ
Tâm không chướng ngại
Hoặc đời vị lai
Muốn thành Bồ-đề.
Muốn được thương xót
Đến cả đời sau
Ta cũng hiểu rõ
Tâm không chút nghi.
Vì thế Như Lai
Hiểu sâu vô cùng
Trí lực vô ngại
Không thể nghĩ bàn
Như chỗ biết đó
Ta đều xét tận
Tất cả chúng sinh
Nẻo sâu khó biết.*

M